

ЗА СТУДЕНТИ МЕДИЦИ I КУРС

I. ДВИГАТЕЛНА СИСТЕМА

1. Костта като орган. Видове кости - описание, строеж – *substantia compacta et spongiosa*. *Periosteum* - строеж. Скелет - определение, функция.
2. Свързване между костите - общи данни. Непрекъснат тип - видове.
3. Стави - устройство: основни и допълнителни елементи. Биомеханика. Класификация на ставите.
4. Свързване костите на гръбначния стълб. Биомеханика.
5. Свързване костите на гръдния кош. Гръден кош като цяло.
6. Свързване на черепа с гръбначния стълб - биомеханика.
7. Видове свързвания между костите на черепа. *Articulatio temporomandibularis*.
8. Свързване костите на раменния пояс. Раменна става.
9. Лакътна става. Свързване костите на предмишницата.
10. Стави на китката. *Articulationes carpometacarpales, metacarpophalangeales et interphalangeales*.
11. Свързване костите на тазовия пояс. Тазът като цяло. Биомеханика. Размери на женския таз.
12. Тазобедрена става.
13. Колянна става.
14. Свързване костите на подбедрицата. *Articulatio talocruralis*.
15. Долна скочна става – *articulationes subtalaris et talocalcaneonavicularis*. Полуподвижни стави на ходилото. Стави на пръстите на ходилото. Биомеханика.
16. Ходилото като цяло.
17. Мускулят като орган: устройство, помощни образувания, класификация на мускулите, биомеханика.
18. Мускули на раменния пояс - групи мускули. Собствени мускули на раменния пояс, залавни места, функция и инервация.
19. Мускули на мишницата (*brachium*) - групи, залавни места, функция и инервация.
20. Мускули на предмишницата - групи, залавни места, функция и инервация.
21. Мускули на ръката (*manus*) - групи, залавни места, функция и инервация.
22. Фасции и сухожилни влагалища на горния крайник.
23. Мускули на тазовия пояс.
24. Мускули на бедрото - групи, залавни места, функция и инервация.
25. Мускули на подбедрицата - групи, залавни места, функция и инервация.
26. Мускули на ходилото - групи, залавни места, функция и инервация.
27. Фасции и сухожилни влагалища на долния крайник.
28. Топография на горен крайник – *foramen axillare mediale et laterale, canalis humeromuscularis*.
29. Топография на долен крайник – *foramen supra- et infrapiriforme, lacuna musculorum, vasorum et lymphatica, canalis femoralis, canalis obturatorius*.
30. Топография на долен крайник. *Trigonum femorale, canalis adductorius, fossa poplitea, canalis cruropopliteus, canals musculoperineorum superior et inferior*.
31. Повърхностни вени на горен и долен крайник.
32. *Arteria subclavia et axillaris*- разположение, части, клонове. Анастомози около раменната става.

33. Arteria ulnaris et radialis: разположение, клонове, анастомози.
34. Arteria iliaca externa et interna: разположение, клонове, анастомози.
35. Arteria femoralis et poplitea: разположение, клонове.
36. Артерии на подбедрицата и ходилото: разположение, клонове, анастомози.
37. Plexus brachialis. Образуване, разположение, клонове.
38. Nervus musculocutaneus, medianus et ulnaris. Начало, разположение, клонове.
Кожна и мускулна инервация.
39. Nervus radialis et axillaris. Начало, разположение, клонове. Кожна и мускулна инервация.
40. Plexus lumbalis. Образуване, разположение, клонове.
41. Plexus sacralis et coccygeus. Образуване, разположение, клонове.

II. НЕРВНА СИСТЕМА И СЕТИВНИ ОРГАНИ

1. Череп - лицев и мозъчен. Черепен покрив. Череп на новороденото дете.
2. Външна повърхност на черепната основа - елементи, преминаващи през отворите и каналите.
3. Вътрешна повърхност на черепната основа – елементи, преминаващи през отворите и каналите.
4. Ямки на страничната повърхност на черепа.
5. Очици - образуване, комуникации и елементи, преминаващи през тях.
6. Костен скелет на носната кухина - образуване, комуникации и елементи, преминаващи през тях.
7. Определение на нервната система. Подялба. Основни принципи в структурата и организацията на нервната система.
8. Основни принципи във функционирането на нервната система. Онтогенетично и филогенетично развитие на нервната система.
9. Гръбначен мозък - разположение, форма, големина, сегменти.
Кръвоснабдяване. Обвивки на гръбначния мозък
10. Гръбначен мозък - сиво вещество, описание, невронен състав.
11. Гръбначен мозък - бяло вещество - асцендентни и десцендентни пътища.
Собствени снопчета.
12. Главен мозък - ембрионално развитие, форма, големина. Анатомична и онтогенетична подялба. Мозъчен ствол - части, нови и стари образувания.
13. Ретикуларна формация.
14. Продълговат мозък - външно устройство.
15. Продълговат мозък - вътрешно устройство - сиво вещество.
16. Продълговат мозък - вътрешно устройство - бяло вещество.
17. Мост - описание, базална част - външно и вътрешно устройство.
18. Мост - дорзална част - описание, вътрешно устройство.
19. Малък мозък - описание, външно устройство.
20. Малък мозък - кора на малкия мозък
21. Малък мозък - ядра и бяло вещество.
22. Четвърто мозъчно стомахче. Фоса ромбоида. Ликвор цереброспиналис - образуване и циркулация.
23. Среден мозък - външно устройство.
24. Среден мозък - вътрешно устройство - крачета на мозъка, тектум.
25. Среден мозък - вътрешно устройство, тегментум.
26. Междинен мозък - дорзален таламус.
27. Метаталамус, епиталамус. Трето стомахче.

28. Междинен мозък - вентрален таламус.
29. Междинен мозък - хипоталамус.
30. Краен мозък - описание, ембрионално развитие. Релеф на полукълбата.
31. Кора на крайния мозък. Цитоархитектоника и миелоархитектоника. Изокортекс и алокортекс.
32. Корови полета. Локализация на функциите в кората.
33. Базални ядра на крайния мозък.
34. Бяло вещество на хемисферите.
35. Обонятелен мозък. Обонятелна сензорна система. Обонятелни нерви.
36. Лимбична система - лимбична кора.
37. Лимбична система - лимбични ядра и лимбични пътища.
38. Странично мозъчно стомахче. Вентрикуларна система.
39. Обвивки на главния мозък - твърда мозъчна обвивка.
40. Обвивки на главния мозък - паяжиновидна и мека мозъчна обвивка.
41. Кръвоснабдяване на главния мозък.
42. Проводни системи за обща сетивност. Система за повърхностна механорецепция.
43. Проводни системи за обща сетивност. Сетивна система за болка и температура.
44. Проводни системи за обща сетивност. Проприоцептивна проводна система. Система на вътрешна сетивност.
45. Зрителна сензорна система.
46. Слухова и вестибуларна сензорни системи.
47. Моторни проводни системи. Пирамидна система.
48. Моторни проводни системи. Екстрапирамидна система.
49. Нервно-ендокринна проводна система. Централни трансмитерни системи.
50. Периферна нервна система - състав. Черепномозъчни нерви - обща характеристика.
51. Окодвигателни нерви - ядра, разположение, характеристика. Път на нервите, клонове, инервация.
52. N. trigeminus. Ядра - разположение, характеристика. Възел на нерва. Първи клон на нерва - път, клонове, територия на инервация.
53. N. trigeminus. Ядра - разположение, характеристика. Възел на нерва. Втори клон на нерва - път, клонове, територия на инервация.
54. N. trigeminus. Ядра - разположение, характеристика. Възел на нерва. Трети клон на нерва - път, клонове, територия на инервиране.
55. N. facialis. Ядра - разположение, характеристика. Път, клонове, територия на инервиране.
56. N. glossopharyngeus. Ядра - разположение, характеристика. Път, клонове, територия на инервиране.
57. N. vagus. Ядра - разположение, характеристика. Път, клонове, територия на инервиране.
58. N. accessorius, n. hypoglossus. Ядра - разположение, характеристика. Път на нервите, клонове, територия на инервиране.
59. Гръбначно-мозъчни нерви - брой, групи, образуване. Функционална характеристика. Спинален ганглий. Дорзални клонове на спиналните нерви.
60. Вегетативна нервна система - определение, критерии за подялба на симпатиков и парасимпатиков дял. Рефлексна дъга. Невронен състав, вегетативни ганглии. Разлики от соматичната нервна система.
61. Симпатиков дял - ядра, трункус симпатикус, превертебрални ганглии, нерви.

62. Парасимпатиков дял. Главов и кръстцов парасимпатикус - ядра, ганглии, нерви.
63. Вегетативни сплетения в гръдната, коремната и тазовата кухина - образуване, разположение, органи, инервирани от тях.
64. Орган на вкуса. Вкусова сетивна система.
65. Орган на зрението - общ преглед. Очна ябълка - форма, разположение, големина. Външна обвивка на очната ябълка - общ преглед, онтогенеза.
66. Очна ябълка - средна обвивка - части, описание.
67. Вътрешна обвивка на окото (ретина). Зрителен нерв.
68. Вътрешно ядро на очната ябълка.
69. Спомагателни органи на окото - мускули на очната ябълка.
70. Спомагателни органи на окото - вежди, клепачи, конюнктива. Слъзен апарат.
71. Орган на слуха и равновесието - обща характеристика, онтогенеза. Външно ухо.
72. Средно ухо.
73. Вътрешно ухо - костен лабиринт.
74. Вътрешно ухо - ципест лабиринт - слухова част. Кортиев орган. Слухов нерв.
75. Вътрешно ухо - ципест лабиринт - равновесна част. Орган на равновесието. Равновесен нерв.

Изготвил: доц. д-р Ф. Попова, дм

Утвърдил: Проф. д-р А. Балтаджиев, дм

Приета на Катедрен съвет на 10 март 2025г.

Утвърдена от Факултетен съвет 23.04.2025